

TÜRKLERİN ÖZELLİKLERİNİN KIRILMA NOKTALARI

Birçok milletin özelliklerinde görüleceği üzere, **Türk milletinin özelliklerinde de hassas dengeler vardır**. Bazı noktalar aşıldığı zaman kırılmalar olur ve işler tersine dönebilir. Sonuçta özellikleri, milletlerinin lehine değil, aleyhine çalışmaya başlar.

Türk insanındaki hoşgörü anlayışı belli bir sınırı aşarsa, ortaya düzensiz ve karmakarışık bir yapı çıkabilir. Bu durumlarda Türk insanını yönetmek ve olumlu işlere yönlendirmek zorlaşır. Diğer taraftan, sınırsız hoşgörü "nemelâzımcılık" şekline dönüşebilir. Türkiye'de şehirleşme çok hızlı olduğundan, halkın birbirleriyle kaynaşmaları yeterince olmuyor. Birbirlerini iyi tanımayan kalabalıklarda nemelâzımcılık anlayışı, lakaytlığı ve kültür yozlaşmasını doğurur. Halbuki normal seyrindeki bir şehirleşme, millet olmanın temel gereklerindedir.

Doğdukları yere bağlılık anlayışları sakin bir ortamda, üçüncü nesilden itibaren dumura uğrayabilir. Eğer gittikleri ülkelerde rahat yaşam sürüyorlarsa, bu duyguları körelmiş gibi görülebilir. Ancak, ileride herhangi bir nedenle kendilerine karşı aşağılayıcı bir eda ile karşılaşılırsa, Türklüklerini hatırlarlar ve derhal tepki verirler. Atalarına bağlılık düşünceleri tekrar depreşir. **Çünkü Türklerin tarihlerindeki utanılacak sayfalar, diğer medeni bilinen milletlere göre çok daha azdır**. Bu nedenle hangi düşünce yapısında olursa olsun hiçbir Türk, aşağılanmaya tepkisiz kalmaz. Cevap için sadece uygun zeminini bekler.

Üste kesin itaat duyguları, üstler liyakatli insanlar olduklarında milletin lehine çalışır. Eğer üstler bu itaate layık insanlar olmazlarsa, farklı sonuçlar ortaya çıkar. Millet duygusallıkla hareket ederek, bilgisiz ve beceriksiz insanların peşinden gitmeye devam edeceği için, toplum olarak duraklama ve gerileme başlar. Gerileme görülene kadar halk, liyakatsiz yöneticilere hemen cevap vermez. İçten içe yöneticilerin aleyhine konuşmaya başlar. Yıkıcı dedikodular çoğalır. Her yer dedikodu yuvasına döner. Doğru dürüst iş yapılmaz olur. Hattâ yapanlar engellenmeye çalışılabilir. Eğer üst yöneticilerden aynı kişinin yönetimi uzun sürerse, halkın sabrı taşar ve aniden patlar.

Türklerin imparatorluk kurma eğilimleri birçok milletin kendilerinde olmalarını istedikleri özelliklerdendir. (Nitekim bu özellik Çinlilerde ve Hintlilerde olsaydı, dünyanın siyasi yapısının çok farklı olacağını iddia etmek kehanet olmayacaktı.) Ancak imparatorluklar kurmak çok zordur. Üstün gayretlerle çalışılarak başarılabilir. Konu böyle algılanırsa, bu eğilim faydalıdır. **Eğer imparatorluk kurmanın şartları ve zorluğu bilinmezse, "imparatorluk kurma eğilimindeki" halk kendini bir imparatorluk mensubu gibi görmeye başlar ve kişilerde üretmeden tüketme hissi oluşur**. Alınan dış ve iç borçları bile kendi paraları gibi görerek, imparatorluk olmanın gereği zannedebilirler. Halkın böyle bir anlayışın içerisine düşmesi ülke için çok zararlıdır. Nitekim günümüz Türkiye'sinde halkın bir bölümü kendilerini halen, Osmanlı Devleti dönemindeki "Lâle Devri"nde yaşıyormuş gibi zannetmektedir.

Türklerde ırkçılığın pek görülmediği, bu kitapta aktarılan olaylardan ve önyargısız tarihçilerin beyanlarından anlaşılıyor. Zaten Türkler tarihlerinin herhangi bir döneminde ırkçılık yapsalardı, bunları sürekli gündeme getirmek isteyen yabancı tarihçiler çok olurdu. Türklerin milliyetçilikleri bile genel anlamda, ancak kendilerine karşı yapılan aşağılayıcı davranışlara, bir karşı koyma şeklinde ortaya çıkmaktadır. Yani Türkler, bunalımlı dönemlerde ve savaş zamanlarında ülkeleri için ciddi mücadele veriyorlar. Bu durumlarda çok fedakârlık yapıyorlar. Ancak, Türklerin ırkçı olmamaları ve milliyetçilik anlayışlarının da sürekli olmayıp sadece savaşlarda ortaya çıkması, barış zamanlarında ülke menfaatlerini korumaları konusunda engel teşkil etmektedir. Halbuki ülkelerin kalkınmasında halkın milliyetçilik anlayışının varlığı ve

sürekliliği çok önemlidir. **Milletlerin ithal mallara bakışı ve üretken olup olmamaları, milliyetçilik anlayışlarının hayatlarına yansımalarıyla doğru orantılıdır.**

Türklerin sözünde duran insanlar olmaları iyi bir özelliktir. Halkın birbirine güvenmesini sağlar. Ancak aşırı güven anlayışı, denetimsizliği doğurur. İnsanlar görev ve sorumluluk verdiklerini denetlemezlerse, onları disiplinsiz davranışlara, yanlış yollara itebilirler. Halk ihtiyacı olan mal ve hizmetleri alırken, karşı tarafa fazla güvenirse, aldıklarını ciddi incelemeyebilir. Bu davranışlar hem kaliteli mal ve hizmet üretimini geciktirir, hem de insanların "kâr" hırsına bürünmüş kişilerce aldatılmalarına yol açabilir. Son birkaç yıldır yerli mala karşı güvenin artmasının nedenlerinden biri, tüketici haklarının gelişmesiyle halkın kendi denetimlerinin artmasıdır. Aşırı güven; denetimsizliği, denetimsizlik; yerli mala ve dolayısıyla birbirine güvensizliği doğurur.

Yüksek onur ve bağımsızlık isteği Türklerin iyi özelliklerindedir. Ancak bunun sınırı ve yeri bilinemeyince ticari alanda ülkenin aleyhine sonuçlar doğurmaktadır. Türk insanı birleşerek şirket kurup yürütmekte zorlanmaktadır. Şirket işlerindeki aksaklıklarda, tenkitlere karşı hoşgörülü olmak yerine, yüksek onur duygusu öne çıkabilmektedir. Ayrıca herkes şirkette ya bağımsız olmak ya da en üst yönetici olmak istemektedir. Bağımsızlık anlayışı, "birlikten kuvvet doğar" sözünün sadece savaşlarda geçerli olmasına, ticaretle ise uygulanmamasına neden olmaktadır. Dolayısıyla Türkler sermaye birikimini sağlamakta güçlük çekmektedirler.

Çok geniş coğrafi alanlara dağılmalarına rağmen Türklerin kendilerini muhafaza etmelerinde en önemli etken dillerini unutmamalarıdır. **Türkçe, sanki Türk insanının özellikleriyle özdeşleşmiş gibidir.** Türkler, halkın ve ileri gelenlerinin ortak Türkçe kullandıkları dönemlerde ilerlemişlerdir. Türkçe kullanımından sapmalar ilk önce, kendilerini aydın diye tanımlayan insanlarda görülmüştür. Bu durumun muhtemel sebebi, Türklerin özelliklerinden farklılaşmanın, ilk defa aydın denilen insanlarda görülmesidir. Çünkü tarih, bir toplumda yabancı kültürlerden etkilenmelerin, kendilerini aydın zannedenlerden veya önderlerden başladığına şahitlik etmektedir. Halk ile aydın denilenlerin dillerinin farklılaştıkları dönemlerde, Türkler gerilemişlerdir. Türklerin Yeniden Dirilişi olarak kabul edilen **Kurtuluş Savaşında, savaşan önderler, genelde halkın dilinden konuşan insanlardı.** Halkın dilinden farklı konuşanların çoğunluğu ise, **mandacılık vb. başka arayışlar içerisindeydi.**

İsmail Hakkı KÜPÇÜ